

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 14 MAART 1917

No. 63

INHOUD.

	Blz.
LEVENSVZERKERINGEN BEDREIGD	193
Productie- en consumptiestatistiek	194
Gedwongen leeningen	194
Nieuwe groepeerings van Duitsch-Oostenrijksche banken voor het Oosten	196
De economische toestand van Portugal	197
REGERINGSMATREGELEN OP HANDELSGEBIED	198
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	198—206
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE
GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000.

Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

13 MAART 1917.

De toestand van de geldmarkt bleef nagenoeg onveranderd; ook deze week was de markt ruim van middelen voorzien. Weliswaar steeg de prolongatierente van 3 tot 4 percent, dit werd echter alleen veroorzaakt, doordat een van de grootste geldgevers, die zich speciaal op prolongatiegebied beweegt, geld aan de markt onttrok. Voor de zooveelste maal het bewijs, dat de prolongatienoteering tegenwoordig geen maatstaf is voor den werkelijken toestand van de geldmarkt.

De noteering van particulier disconto bleef dan ook onveranderd. Prima papier vindt gemakkelijk plaatsing à 2½ pCt.

Een ander bewijs voor de ruimte van de geldmarkt gaf de inschrijving op schatkistpapier, waartoe de Minister van Financiën de gelegenheid openstelde op 12 dezer en volgende dagen. Aangeboden werden f 15 miljoen promessen met een looptijd van drie maanden, rente bij inschrijving en latere toewijzing en f 25 miljoen schatkistbiljetten met een looptijd van zes maanden en rentevergoeding à 4 pCt. Voor deze biljetten bepaalde de Minister den vasten prijs van f 1002,50, zonder uitkeering van commissie, en een

hoogst bedrag dat aan iederen inschrijver kon worden toegewezen. Het netto rendement bedroeg dus 3½ pCt.

De aanvraag voor dito soort schatkistpapier was zoo groot, dat direct op den eersten dag het geheele bedrag werd geplaatst en verschillende inschrijvingen wegens kleine informaliteiten werden afgewezen.

* * *

Het belangrijkste punt op de wisselmarkt was de sterke schommeling van de Scandinavische koersen. Vooral de Deensche koers was zeer onzeker. Kopenhagen steeg van 69,10 tot 72,50 en daalde daarna weder plotseling tot 71,10. Daarentegen daalde Stockholm aanvankelijk van 73,17½ tot 72,95, steeg daarna tot 73,90, om weder direct terug te loopen tot 73,35. Noorwegen was in dezelfde positie als Denemarken en steeg zelfs een oogenblik boven den Zweedschen koers, welke steeds het hoogst staat. De oorzaak van deze buitengewone onzekerheid was niet geheel na te gaan, maar werd in verband gebracht met de betaling van de Deensche Antillen door Amerika.

LEVENSVZERKERINGEN BEDREIGD.

Een medewerker schrijft:

De Successiewet van 20 Januari 1917, Stbl. 189, waarin de verplichting is opgenomen om successiebelasting te betalen over bedragen, welke tengevolge van het overlijden van een ingezetene des rijks uit eene levensverzekering worden ontvangen, behelst de bepaling, dat elke verzekeringsmaatschappij gehouden is na zoodanig overlijden ten kantore van het recht van successie een afschrift in te leveren van de betreffende verzekeringspolis. Bij de behandeling van deze Successiewet werd de vrees uitgesproken, dat buitenlandsche maatschappijen de verplichting tot het inleveren van een dergelijk afschrift niet zouden nakomen. Een ontwerp-wet, den 2en Februari j.l. bij de Staten-Generaal ingediend, bedoelt waarborgen te stellen, dat dit wel het geval zal zijn.

Het komt mij echter voor, dat de door den ontwerper ingeslagen weg afkeuring verdient.

De gekozen weg is deze. Iedere verzekeraar, die niet binnen het Rijk woonplaats heeft of gevestigd is, moet tot zekerheid van de nakoming der verplichtingen, hem in artikel 61a der Successiewet opgelegd, zekerheid stellen tot een bedrag van f 25.000, en daarenboven nog een hier te lande wonend of gevestigd persoon als zijn vertegenwoordiger aanwijzen. Men vreesde nu evenwel, dat de verzekeraar deze nieuwe verplichting, bedoeld als waarborg voor de nakoming van den inleveringsplicht van de polis, ook zou veronachtzamen en formuleerde daarom een nieuwen waarborg tot zekerheid van de nakoming van dien eersten waarborg.

Die nieuwe waarborg vond de fiscus evenwel niet in een voorschrift, waarbij de verzekeringsmaatschappij,

die de wet heeft overtreden, met boete wordt bedreigd, doch in meedoogenlooze nietigverklaring van de levensverzekeringsovereenkomsten, met de maatschappij aangegaan.

Een dergelijk ingrijpen in privaatrechtelijke rechtsbetrekkingen om niet anders dan fiscale belangen nu is naar mijne meening reeds van uit een principieel standpunt onjuist, en terecht is een soortgelijke houding, die de eerste ontwerper van een andere belastingwet, namelijk de Zegelwet 1917, eerst wilde innemen in enkele gevallen van overtreding dier wet, naderhand prijsgegeven.

Ook uit een billijkheidssoogpunt is de nu voorgestelde nietigverklaring kwalijk te verdedigen.

Als gevolg van de wetsovertreding door de verzekeringsmaatschappij zullen zij, die in de verzekeringsovereenkomst als bevoordeelden zijn aangewezen, grovelijk kunnen worden benadeeld. Elke uitkeering wordt hun eenvoudig ontzegd. De ontwerper zag deze hardheid vermoedelijk niet voorbij, doch meende daaraan tegemoet te kunnen komen door publicatie in de Nederlandsche Staatscourant op geregelde tijden van de namen der verzekeringsmaatschappijen, die haren plicht deden. Onmiddellijk springt het onvoldoende van een dergelijke publicatie evenwel in het oog, vooreerst omdat menschelijkerwijs maar een zeer gering aantal personen bij het afsluiten van eene levensverzekering de op slechts enkele plaatsen verkrijgbare Staatscourant zal gaan nasuffelen en daarenboven, omdat het begrijpelijk niet opslaan van de Staatscourant door dengene, die de levensverzekering sloot, toch nooit een reden van nadeel mag zijn voor de van dezen geheel verschillende begunstigde. De bevoordeelde, men denke b.v. aan den echtgenoot, kan geheel buiten zijn weten zijn aangewezen; onverdedigbaar is het dezen met de zware straf van onthouding der uitkeering in haar geheel te treffen, dubbel onverdedigbaar, waar door deze straf kunnen worden geëbaat ten eerste de verzekeringsmaatschappij-wetsovertredster, door welke slechts de premiën worden teruggegeven en ten tweede de erfgenamen van den verzekeringnemer, aan wie deze teruggave zal moeten geschieden en die dikwijls anderen zijn dan degene, aan wien de verzekeringssom had moeten worden uitgekeerd. Ware nu de voorgestelde regeling meer afdoende ter bereiking van het fiscale doel, dan de logische sanctie op de gepleegde wetschennis, bestaande in eene beboeting van de verzekeringsmaatschappij, dan zou zij althans één argument in haar voordeel hebben. De ontwerper meent, dat dit het geval is en dat de schrik, den aspirant-verzekeringnemer aangejaagd door de bedreigde nietigheid, zal afhouden van verzekeringsmaatschappijen, die in overtreding verkeerden, terwijl daarentegen mogelijk verbeurde boeten weer onverhaalbaar zouden kunnen blijken.

Het komt mij voor, dat de ontwerper grootendeels dwaalt. Uiteraard zullen zij, die te goeder trouw nalaten de Staatscourant op te slaan, onbekend blijven met de overtreding en dus niet kunnen worden afgeschrikt. Blijven over zij, die met het bestaan der thans voorgestelde wetsbepaling bekend zijn, de Staatscourant naslaan, er in slagen de lijst van verzekeraars daarin te vinden en ontdekken dat de maatschappij van hun keuze de Nederlandsche belastingwet overtreden heeft. Een deel hunner zal terugdeinzen van hun voornemen. Een ander deel echter, dat van plan is de Nederlandsche successiebelasting te ontduiken, en zij vormen naar mijne meening de categorie waarop het met het oog op het doel der geheele regeling het meest aankomt, zullen hun gang gaan en zich niet laten afschrikken. Trouwens het is zeer eenvoudig voor hen, met den buitenlandschen verzekeraar eene overeenkomst af te sluiten, die geheel door buitenlandsch recht wordt beheerscht. Aangenomen al, dat, zoo naderhand de buitenlandsche verzekeraar voor zijn buitenlandschen rechter tot betaling wordt gedagvaard, deze rechter op een door Nederlandsch privaatrecht

beheerschte verzekeringsovereenkomst ook invloed aan Nederlandsche fiscale wetten zou toekennen, zal hij dit zeker niet doen ten aanzien van een dergelijke door buitenlandsch recht beheerschte overeenkomst, zoodat de bedreigde nietigheid aldus elke uitwerking mist.

Het eenige geval, waarin de bedreigde nietigheid zou worden toegepast zou zijn, dat de procedure tegen den buitenlandschen verzekeraar voor den Nederlandschen rechter wordt gebracht en hetgeen practisch alleen dan zal geschieden, indien die verzekeraar hier te lande vermogen bezit, waarop de verzekerde zich bij winnen van zijn proces kan verhalen. In ditzelfde geval zou evenwel ook de fiscus eene boete kunnen verhalen, indien deze als sanctie op overtreding ware gesteld.

Waar aldus alles tegen, niets vóór de voorgestelde regeling pleit, meen ik dat onze Staten-Generaal wel zullen doen den fiscus niet te volgen en zich te onthouden van schrikaanjaging aan hen, die eene levensverzekering willen sluiten en van het scheppen van de mogelijkheid dat volkomen te goeder trouw zijnde verzekerden bedrogen uitkomen.

PRODUCTIE- EN CONSUMPTIESTATISTIEK.

Enkele dagen na de verschijning van het vorig nummer van ons weekblad, waarin de wenschelijkheid van eene productie- en consumptiestatistiek bepleit werd, bereikte ons de Februari-aflevering van het Maandschrift van het Centr. Bureau voor de Statistiek, waarin wordt medegedeeld, dat dit Bureau aan de Centr. Commissie voor de Statistiek een nota heeft aangeboden, aangevende welke wijze de meest geschikte zou zijn, om gegevens nopens de productie en consumptie te verzamelen, te bewerken en te publiceeren. Het plan juichen wij van harte toe. Omtrent den inhoud van het voorstel kunnen wij ons niet uitspreken, omdat deze niet is medegedeeld. Maar wel is dat deel der nota gepubliceerd, 't welk zich bezig houdt met de in het buitenland toegepaste methoden. De zaak schijnt wel in bijzonderheden voorbereid: alle 19 landen, waar reeds productiestatistieken van de nijverheid bestaan, zijn afzonderlijk behandeld en speciaal de Vereenigde Staten, Engeland en Duitschland, waar die statistieken in een meer gevorderd stadium van ontwikkeling verkeerden dan in de meeste andere landen. Ook de op de statistieken geleverde critiek is den lezer niet onthouden, zoodat wij mogen aannemen, dat bij een eventueel in Nederland in te stellen onderzoek, rekening zal gehouden worden met de elders opgedane ervaring en getracht zal worden de daar gemaakte fouten te vermijden.

Mogen de Centrale Commissie en de betrokken Ministeries het plan welgezind zijn! Dat het Centr. Bureau voor de Statistiek de zaak aanpakt verhoogt de kans op succes: aan een wetenschappelijke Rijksinstelling, tot geheimhouding der individueele gegevens verplicht *), kunnen de industriëel en de koopman hun opgaven veilig toevertrouwen.

GEDWONGEN LEENINGEN.

Waar de Nederlandsche staat bij het niet slagen harer 3 mobilisatie-leeningen ter verkrijging van de noodige middelen, tot het uitschrijven van gedwongen leeningen zou zijn overgegaan, en waar ook de Engelsche Regeering, ofschoon zij dit niet officieel bekend gemaakt heeft, toch duidelijk heeft doen doorschemeren, dat zij bij een niet voldoende succes van de tot

*) In ons vorig artikel op blz. 174 is een drukfout gesloten. Daar staat: Op de medewerking der industriëelen kan de Regeering ongetwijfeld rekenen, indien althans de industriëele opgaven geheim blijven. Dit „industriëele” opgaven moet natuurlijk „individueele” zijn. Het komt er maar op aan, dat de een uit de cijfers niet de opgaven van den ander kan afleiden. Daarop bestaat natuurlijk geen kans, wanneer men de cijfers van alle ondernemingen eener groep te zamen publiceert.

den 15den Februari j.l. opengestelde inschrijving op haar derde oorlogsleening, haar toevlucht tot een gedwongen leening zou moeten nemen, is het wel de moeite waard, eens de aandacht te wijden aan de mogelijkheid der doorvoerbaarheid van dergelijke gedwongen leeningen in het algemeen.

In theorie lijkt dit zeer eenvoudig. Immers het komt daarop neer, dat de staat tot ieder van zijn burgers zegt: „Gij moet een zooveelste gedeelte van uw vermogen aan mij afstaan, waartegen ik u schuldbekentenissen, een bepaalde rente dragende, geef.”

In de praktijk kan deze methode echter met groote moeilijkheden gepaard gaan, en de voornaamste moeilijkheid zit dan daar wel in, dat de staat verlangt, dat het gedeelte, dat ieder burger van zijn vermogen moet afstaan, ook in contanten bij hem wordt gestort, tenzij de staat in bijzondere gevallen bereid zou zijn, andere waarden in betaling te accepteren.

Dit verlangen nu van den staat, om de stortingen in contant geld te doen plaats vinden, kan vooral bij een gedwongen leening van grooten omvang, groote moeilijkheden met zich brengen. Vooral bij hen, die zeer groote vermogens bezitten, en uit den aard der zaak dus ook voor betrekkelijk belangrijke bedragen in de gedwongen leening zullen moeten deelnemen, kan het zeer gemakkelijk voorkomen, dat het te storten bedrag, de beschikbare kasmiddelen verre overschrijdt. Bleef dit tot een enkel geval beperkt, dan zou de oplossing natuurlijk heel eenvoudig zijn: door hetzij verkoop, hetzij beleening van een gedeelte van zijn bezit, zou men zich de noodige kasmiddelen kunnen verschaffen.

Waar het er echter op een gegeven oogenblik om zal gaan, dat een ieder verplicht zal zijn, contant geld te storten, en het bijv. in Engeland kan voorkomen, dat één enkele storting van een gedwongen leening het bedrag van de in omloop zijnde ruilmiddelen verre overtreft, zou dit tot zeer groote complicaties aanleiding kunnen geven.

Zelfs groote deposito's bij de particuliere bankinstellingen zouden voor de stortingen op een gedwongen leening van betrekkelijk geringe waarde blijken te zijn. Immers zelfs bijaldien de staat met de overschrijving van een tegoed bij een dergelijke bankinstelling te zijnen name genoegen zou nemen, zou dit slechts een uitstel van eenige dagen kunnen beteekenen, daar indien de staat gedwongen is zijn toevlucht tot een gedwongen leening te nemen, hij het geld dringend noodig moet hebben en dus eveneens gedwongen zal zijn, het te zijnen name overgeschreven geld bij de banken onmiddellijk op te vragen, om aan zijne verplichtingen elders te kunnen voldoen. Het groote gevaar blijft dus bestaan, dat de banken op een gegeven oogenblik hunne deposito's zeer snel zullen zien verdwijnen, en dus minstens in hun bewegingsvrijheid ten zeerste zullen worden gehandicapt.

Hierbij dient natuurlijk te worden opgemerkt, dat de staat het geld niet opvraagt om het te bewaren, doch ten spoedigste zal gebruiken, hetzij voor de betaling van zijn oude schulden, hetzij voor uitgaven voor nieuwe werken, waartusschen echter wel degelijk in het geval van een gedwongen leening een groot onderscheid is te maken.

Immers, indien de gedwongen leening dienst doet ter betaling van de bestaande schulden, is dit natuurlijk in het wezen der zaak slechts een consolideering dier schulden, onverschillig of zij door groote bestellingen zijn ontstaan, z.g. „open” schulden dus, dan wel gewone wisselschulden e.d. zijn. In een dergelijk geval zouden dus de gestorte gelden onmiddellijk weder terugvloeiën en zou dus het overwijzen der deposito's bij de particuliere bankinstellingen ten gunste van den staat, zonder dat deze verplicht zou zijn, deze gelden direct op te vragen met alle onaangename gevolgen daaraan verbonden, met eenigen goeden wil zeer goed doorvoerbaar moeten zijn. De staat immers

zou dan volkomen er mede kunnen volstaan, aan de banken opdracht te geven, het bij hen te zijner dispositie gestelde bedrag, over te schrijven op de rekeningen der heeren A., B., C., enz. (crediteuren van den staat) bij hunne resp. banken, waardoor natuurlijk wel een groote verschuiving der credit-saldi bij de banken onderling zou kunnen plaats vinden, misschien zelfs een enkele bank zich een groote vermindering harer credit-saldi zou moeten laten welgevalen, doch waardoor in elk geval de omzetting van ruilmiddelen op groote schaal achterwege zou kunnen blijven.

Indien de gedwongen leening dienst doet ter vervanging der uitstaande wisselschulden, zal de staat zich uit den aard der zaak bereid verklaren, deze wissels in plaats van contant geld te accepteren, waardoor dit proces natuurlijk nog ten zeerste vereenvoudigd wordt.

Immers in dat geval zullen verschillende bezitters, die niet over buitengewoon groote kasmiddelen de beschikking hebben, allicht een gedeelte van hun bezit in die wissels hebben belegd, waardoor zij dus deze wissels voor hun aandeel in de gedwongen leening in betaling kunnen geven, en niet noodig hebben, op de een of andere manier contante gelden trachten te verkrijgen.

Doch zelfs indien deze wissels niet hun weg tot de groote bezitters hadden kunnen vinden, dus zich nog voor het grootste gedeelte in de handen der banken zouden bevinden, dan zou ook dit geen bezwaar zijn, daar zij de bedragen, die zij aan den eenen kant zouden moeten vrij maken om te kunnen voldoen aan de opvragingen hunner cliënten, om deze in staat te stellen aan hunne verplichtingen ten opzichte van de gedwongen leening te voldoen, aan den anderen kant juist door de stortingen van hun cliënten, waardoor de zich in hun bezit bevindende wissels afgelost kunnen worden, weder zouden terug ontvangen. Bij een voorzichtige bankpolitiek zal men dan allicht een zekere verhouding bewaren tusschen het bedrag aan wissels, dat men heeft en de bedragen der credit-saldi, zoodat in een dergelijk geval groote schokken steeds vermeden kunnen worden. De staat toch zal er dan wel voor zorg dragen, dat de betaling der leening en de aflossing der wissels zonder eenige omzetting van ruilmiddelen zal plaats vinden.

De laatst geschetste toestand is die, welke feitelijk in Duitschland bij alle oorlogsleeningen te constateeren viel, en hoewel het hier geen gedwongen leeningen waren, handelde het zich tot dusver nog steeds voor het allergrootste gedeelte om consolidatieleeningen, en niet, zooals de Deutsche Pers het steeds opnieuw wil doen voorkomen, om nieuw geld, dat ter beschikking van den staat wordt gesteld.

Anders staat de zaak echter, wanneer de staat het plan opvat, om ten algemeenen nutte groote werken te doen uitvoeren, en zich bij voorbaat reeds van de noodige middelen daartoe wil verzekeren, door middel van een gedwongen leening. Ik geloof niet, dat men dit in de toekomst onmogelijk heeft te achten, daar gezien de enorme vraag naar gelden, welke zich allicht zal voordoen, het eene land een nog hooger rentestand zal brengen dan het ander, zoodat de staat, die groote werken ten algemeenen nutte wil doen uitvoeren en niet bereid is in den wedren van hooge renten mee te doen, wel zijn toevlucht tot het uitschrijven van een gedwongen leening zal moeten nemen, om tot een matige rente aan de noodige gelden te kunnen komen.

In dat geval zullen de gestorte gelden niet onmiddellijk weder terugvloeiën, temeer omdat de staat bijna steeds overal bezwaren heeft tegen het deponeren van gelden bij particuliere bankinstellingen, zoodat deze laatsten zich dus inderdaad wellicht van groote bedragen ten bate van den staat zullen hebben te ontbloeten.

Een middel hiertegen zou zijn het vaststellen van

de stortingstermijnen op die momenten, dat de staat het geld werkelijk noodig zou hebben, doch het wil mij voorkomen, dat zich omstandigheden kunnen voordoen, waaronder dit bezwaarlijk zal gaan. Immers na den oorlog zullen tijden aanbreken, waarin men telkens voor nieuwe verrassingen kan komen te staan, zoodat het mij niet onmogelijk lijkt, dat een voorzichtig Minister van Financiën er de voorkeur aan geeft, vóór de uitvoering van belangrijke werken ter hand te nemen, de noodige middelen daarvoor geheel in zijn bezit te hebben. In een dergelijk geval zou men dus, speciaal in landen met een kleine papircirculatie, waar dientengevolge slechts betrekkelijk kleine bedragen onmiddellijk gestort zouden kunnen worden, zeer omzichtig te werk moeten gaan, wil men groote moeilijkheden voorkomen.

De mogelijkheid blijft natuurlijk bestaan, dat ook wanneer de staat het geheele bedrag der leening in eens verlangt, het niet direct benodigde geld weder ter beurze op rente wordt uitgezet, doch men vervalt dan tot op zekere hoogte weder in dezelfde bezwaren, welke verbonden waren aan het uitstellen der stortingstermijnen.

Het wil mij dan ook voorkomen, dat een gedwongen leening onder dergelijke omstandigheden en voor een dergelijk doel, niet zonder sterke schokken in het economisch leven te weeg te brengen, uitvoerbaar zou zijn, en dan nog het minst uitvoerbaar in landen met de geringste papircirculatie, dus feitelijk met het beste betalingswezen, tenzij de staat er genoeg mede zou nemen, dat ook andere waarden verstrekt worden, met het recht voor den staat deze eventueel te beleenen, van welk recht de staat natuurlijk slechts dan gebruik zal maken, indien de bewaargever op den tijd, dat de staat het geld noodig heeft, evenmin in staat is het geld in contanten te storten. Hieraan zou dan nog de conditie te verbinden zijn, dat de bewaargever binnen een overeen te komen termijn zelf voor de inlossing zijner in bewaring gegeven waarden, waarop door den staat beleeningen zijn genomen, heeft zorg te dragen.

D. B.

NIEUWE GROEPEERINGEN VAN DUITSCHE OOSTENRIJKSCHE BANKEN VOOR HET OOSTEN.

Sedert het begin van den oorlog zijn in Duitse bladen herhaaldelijk berichten verschenen over uitbreiding en centralisatie van de Duitse en Oostenrijksche bankverbindingen met Turkije en de Balkanlanden. De Economiste Européen van 26 Januari l.l. bevat thans een samenvattend overzicht van hetgeen tot dusver hieromtrent is bekend geworden. Aan het overzicht, objectief gelijk men van dit blad gewend is, zij het volgende ontleend.

Gedurende den oorlog hebben zich in de Midden-Europeesche landen twee nieuwe financiële groepen gevormd, die zich ten doel stellen de relaties in het Oosten uit te breiden. De beide groepen, waarvan de eene door Duitse, Oostenrijksche en Hongaarsche Banken wordt gevormd, terwijl de andere een louter Oostenrijksch-Hongaarsch syndicaat is, staan, voor zoover men kan oordeelen, naast elkander. Slechts maakt de Oostenrijksche Creditbank van beide deel uit.

Behalve de in het Oosten gevestigde filialen der groote Berlijnsche en Weensche bankinstellingen, waren er voor den oorlog twee Duitse instellingen, die zich speciaal toededen op operaties met den Levant. Onderling verband bestond niet of nauwelijks tusschen beide.

Eenerzijds, de *Deutsche Orientbank*. Deze was nauw verbonden met enkele der groote Berlijnsche bankinstellingen, in het bijzonder de Dresdner Bank en de Nationalbank für Deutschland; zij hadden filialen in Brussa; Mersina, Adana, Adrianopel, Aleppo, Alexandrië, Cairo, Minieh, Tentah, Mansourah, Beni-Sorcef en Damahour, en bijkantoren in Stamboul, Pera, Kadiköy en

Pancaldi (Constantinopel), alsook in Musky (Cairo); haar kapitaal bedraagt Rm. 32.000.000. Eertijds had deze bank eveneens vestigingen in Marocco, terwijl gedurende den oorlog op hare bijkantoren in Egypte beslag is gelegd.

Anderzijds de *Deutsche Palaestina Bank*, die een groote rol gespeeld heeft in het bekende Fürstenkoncern en daarna gedwongen was de hulp in te roepen van de Deutsche Bank. Deze instelling heeft agentschappen te Beyrouth, Damascus, Haifa, Jaffa, Jeruzalem en Tripoli.

Toen de oorlog verklaard werd, sloot de Deutsche Orientbank een overeenkomst met de Deutsche Palaestinabank, waarbij deze laatste hare agentschappen aan de eerste afstond. De omstandigheden hebben de uitvoering van deze overeenkomst evenwel doen uitstellen tot vier maanden na het sluiten van den vrede.

Thans is in den loop der laatste weken de A. Schaffhausen'scher Bankverein uit de combinatie der Deutsche Orientbank getreden, terwijl daarentegen de Deutsche Bank, de Oostenrijksche Creditanstalt en de Ungarische Creditbank zich zoodanig in deze instelling hebben geïnteresseerd, dat zij een vertegenwoordiging kregen in den raad van beheer en de directie der bank.

De Duitse en Oostenrijksche pers ziet daarin een uiting van den wensch der centrale rijken in hunne actie in den Levant eenheid te brengen. En inderdaad kan en zal deze concentratie hunner pogingen ongetwijfeld merkwaardige gevolgen met zich brengen. Intusschen is er in de getroffen regelingen enkel sprake van gewone bankoperaties, niet van syndicaatzaken.

De Deutsche Bank, die sinds verscheidene jaren een bijkantoor heeft in Constantinopel en die er zoo juist een in Bagdad oprichtte met het oog, niet enkel op den Bagdadspoorweg, maar op geheel den handel van Mesopotamië, heeft thans de Deutsche Orientbank in de plaatsen, waar deze laatste hare agentschappen bezit, met haar vertegenwoordiging belast, terwijl zij, zoo spoedig de filialen der Deutsche Palaestinabank aan de Deutsche Orientbank overgaan, haar rekeningen ook naar laatstgenoemde bank zal overbrengen.

De Oostenrijksche Creditanstalt, die zowel uit hoofde van de tabaksregie als van hare betrekkingen met de exportfirma Aloïs Schweiger & Co., met de Austro-Orientalische Handels A.G. en de Oostenrijksche Pezfabriken A.G., groote belangen in Turkije heeft, ging voor den oorlog om met het plan een agentschap in Constantinopel op te richten. De toenmalige moeilijkheden, de oproeping van het personeel en de wisselvraagstukken waren oorzaak, dat zij er voorloepig van afzag. Thans geeft zij er de voorkeur aan een belang te verwerven bij de Deutsche Orientbank en voordeel te halen uit hare betrekkingen met deze. Door middel van de Deutsche Orientbank zal zij de betalingen van de producten, door de Société Centrale d'Achats autrichiens in Turkije gekocht, afwickelen; de Oostenrijksche Creditanstalt zal op haar beurt de rol vervullen van Oostenrijksche Correspondente der Deutsche Orientbank. De Algemeene Hongaarsche Creditbank, die veel belangen heeft in de Ottomaansche electriciteitsmaatschappij, handelt op dezelfde wijze.

Dat de Deutsche Orientbank door dit samengaan zeer versterkt wordt, behoeft wel geen betoog.

Ongeveer terzelfder tijd hebben nu de twee groote door een kartel aan elkaar verbonden banken van Weenen, de zooeven genoemde Oostenrijksche Creditanstalt en de Wiener Bankverein, tezamen met de twee voornaamste banken van Buda-Pest, de Ungarische Creditanstalt en de Pester Commercialbank, de „Oostenrijksch-Ungarische Orientgruppe” gevormd.

Nadat het machtige Weensche Rothschild-syndicaat langzamerhand was uiteengevallen, trad in zijne plaats eene combinatie van de groote banken, die van tijd tot tijd gezamenlijk optraden. De twee voornaam-

ste banken, zoowel te Weenen als te Buda-Pest, zijn thans een stap verder gegaan en hebben zich voor hunne operatiés in het Oosten nauwer aaneengesloten, in dier voege evenwel, dat zij aan het huis Rothschild, dat nog zeer in aanzien staat, de gelegenheid open laten om, zoodra het zulks wenscht, in het syndicaat in te treden.

Wij hebben reeds de belangen aangestipt, die de Oesterreichische Creditanstalt en de Ungarische Creditbank in Turkije bezitten; de Bankverein, die een groote rol speelt in de Oostersche spoorwegen, heeft sedert 1906 een filiaal in Constantinopel en sedert 1911 een filiaal in Smyrna. De nieuwe groep oefent dus eerst en vooral het bedrijf uit in Turkije, doch zal, daar de „Banque Balcanique” opgericht is door de Wiener Bankverein, hare werkzaamheden ongetwijfeld ook over Bulgarije uitbreiden.

De groep heeft twee studie-syndicaten gevormd, het eene voor de industrie en de mijnen, het andere voor de spoorwegen en de openbare werken. De verwezenlijking van projecten echter is tegenwoordig niet gemakkelijk; ook zal men eerst trachten de operaties der nationale industrieën met de Turksche regeering te vergemakkelijken.

Ons plan is niet, betoogen de Oostenrijkers, in den Levant te concurreeren tegen Duitschland; tot bewijs daarvan mogen dienen de nauwe banden, die in verschillend opzicht de vier banken met de groote Duitse bankinstellingen verbinden. Wij verlangen slechts een nationaal syndicaat, dat sterk genoeg moet zijn om in het Oosten op groote schaal zaken te doen en met de Duitse instellingen samen te gaan, zoodra de gelegenheid zich daartoe zal voordoen.

Ten slotte wordt er op gewezen, hoe de Vossische Zeitung nog de aandacht vestigt op de pogingen der Union Bank van Weenen om hare zaken in Turkije uit te breiden met behulp van de filialen van den Oostenrijkschen Lloyd.

DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN PORTUGAL.

Toen in Maart 1916 de Portugeesche regeering de 72 Duitse schepen in beslag nam, welke in 1914 bij het uitbreken der vijandelijkheden in de havens des lands een veilige schuilplaats hadden gezocht, verklaarde Duitschland aan Portugal den oorlog. Het onmiddellijk gevolg daarvan was, dat de in Portugal woonachtige Duitschers en Oostenrijkers voor een deel geïnterneerd werden, terwijl de overigen het land verlieten. Deze laatste gingen naar Spanje en daar de Duitse kolonie tot de meest welvarende vreemdelingen in Portugal behoorde, werd op deze wijze veel kapitaal aan het land onttrokken.

De oorzaak van Portugal's toetreden tot den oorlog was in hoofdzaak een vraagstuk van transport. Het land hangt n.l., wat betreft voedingsmiddelen en grondstoffen, grootendeels van den invoer van overzee af. Onder de hoofdartikelen van invoer behooren in volgorde van belangrijkheid: tarwe, steenkolen, visch, machinerieën, maïs, suiker, spoorwegmateriaal en rijst. De in- en uitvoercijfers van het land wijken van het eene jaar in het andere niet veel van elkander af en zijn globaal te stellen op: invoer 68 à 80 miljoen escudos (waarde van de escudo in Ned. geld f 2,70), uitvoer 30 à 35 miljoen escudos. Onder de artikelen van uitvoer neemt wijn met globaal 35 à 40 pCt. verreweg de eerste plaats in, terwijl daarnaast nog te noemen zijn sardines, zout, kalk, enz. De eigen vloot van Portugal omvat ongeveer 75.000 ton stoomschepen, benevens 45.000 ton zeilschepen en deze is lang niet voldoende voor de overzeesche handelsbeweging. Dit, in verband met het feit, dat wegens het gebrek aan scheepsruimte de vlaggen van andere natiën zich veel minder in de Portugeesche havens vertoonden dan vóór den oorlog, verklaart de inbeslagneming der Duitse schepen, waarvan hierboven is gesproken.

Als gevolg van de aanzienlijke en gestadige rijzing in de prijzen, besloot de regeering tegen het laatst van 1915 den uitvoer van verschillende artikelen, met name voedingsmiddelen, te verbieden, terwijl in andere gevallen een uitvoerrecht werd geheven. Bij aanvullende wet in de eerste dagen van Januari 1916 werden plaatselijke commissiën in het leven geroepen voor de distributie en de vaststelling der prijzen van een aantal artikelen. In weerwil daarvan bleek er een ernstig tekort aan tarwe, brood, suiker, steenkolen, papier enz. De prijzen van brood, vleesch, aardappelen, eieren, kabeljauw, steenkolen e. a., zijn, vergeleken bij vreedstijd, verdubbeld en in sommige gevallen verdrievoudigd.

Het ligt wel voor de hand, dat de hooge prijzen aan bepaalde categorieën der bevolking grove winsten bezorgden en aangezien geen belasting op de oorlogswinst is ingesteld, werd daardoor de ondernemingsgeest aangewakkerd en dit leidde tot de oprichting van talrijke nieuwe zaken, zoowel als tot uitbreiding van reeds bestaande. Zulks gold meer in het bijzonder van banken, verzekeringmaatschappijen en scheepvaartondernemingen, alsmede in zekere takken van handel, o.a. van schoenen, metalen en electricische apparaten.

Het jaar 1916 heeft een goeden wijnoogst opgeleverd. De opbrengst wordt globaal 1 miljoen hectoliter boven die van 1915 geschat en dit is te meer bevredigend, waar zeer ruime vraag voor Engelsche en Fransche rekening bestaat. Het is evenwel onzeker of in de naaste toekomst eveneens nog op zoo uitgebreide kooplust van die zijde mag worden gerekend. nu er in genoemde landen een toenemend streven bestaat naar bezuiniging op den invoer en op weelderartikelen nog in het bijzonder. De algemeene gang van zaken was gunstig, doch voor het arme gedeelte der bevolking zeer onbevredigend. Het gemis aan nationale nijverheidsondernemingen heeft medegebracht, dat de mobilisatie den loonstandaard slechts op zeer beperkte schaal heeft beïnvloed, behalve in zekere mate wat de landbouwstroken aangaat en daarvan heeft eerder de landbouwer het nadeel ondervonden, dan dat de arbeider er voordeel van genoot. Bij speciaal decreet van 12 Maart 1916 werd de regeering gemachtigd tot contróle over alle nijverheidsondernemingen ten behoeve van den nationalen dienst.

Er vond gedurende 1916 groote vermeerdering plaats bij den uitvoer van wijnen, uitgezonderd van madera en brandewijn, zoomede van sardines. Ook de uitvoer van muilezels, ruwe wol, cement, gedroogde en ingelegde vruchten, groenten, tabak, wolfram, koper en tin, nam belangrijk toe. De invoer, de ontvangsten uit douanerechten en de spoorwegontvangsten toonen alle hoogere cijfers. Onder de landen van waaruit de invoer plaats had bleef Groot-Britannië verreweg bovenaan en dit zal nog meer het geval worden, als uitvoerisel van het op 23 Sept. j.l. tusschen beide landen tot stand gekomen handelsverdrag. Niettemin was het meest in het oog loopende verschijnsel bij den invoerhandel de krachtige vermeerdering in de omzetten met de Vereenigde Staten en Spanje, welke twee landen ijverig bemoeid zijn om vasten voet te verkrijgen in Portugal voor den afzet van verscheidene hunner fabrikaten. Noorwegen, Denemarken en Nederland gingen voort met verschepping op groote schaal van goederen, meer bepaald van landbouwproducten. Er worden ernstige pogingen in het werk gesteld om de banden te versterken, zoowel op sociaal als op handelsgebied, welke Portugal met Brazilië verbinden. Ook bestaat er het streven om een nationale scheepvaartonderneming in het leven te roepen tusschen Portugal en Zuid-Amerika.

In het op 12 Jan. 1916 ingediend ontwerp voor dat jaar werden de ontvangsten begroot op 84.885 contos (1 conto = 1000 escudos), de uitgaven op 88.051 contos, tekort 3.166 contos. Ten behoeve van een afzonderlijk oorlogsbudget werd een bedrag van 30.000

contos uitgetrokken, te verdeelen over verschillende staatsdepartementen.

Als ongunstig vooruitzicht voor de naaste toekomst moet worden genoemd het tekort aan tarwe, wegens den beperkten uitzaaï. Voorts dient er op te worden gewezen, dat de voortdurende afvloeiing van goud een ernstig vraagstuk voor het land oplevert. Deze afvloeiing houdt in hoofdzaak verband met de betaling der ingevoerde tarwe en de periodieke behoeften tot voldoening der rente op de zich in het buitenland bevindende staatsschuldbrieven. Het is dan ook geen wonder, dat de wisselkoers zich meer en meer ten nadeele van het land ging bewegen. Vóór het uitbreken van den oorlog bedroeg het goudagio niet méér dan 15 pCt., thans echter 80 pCt. Blijkens een onlangs in de Portugeesche bladen voorkomende mededeeling zal de regeering den goudvoorraad der Bank van Portugal overnemen en daarvoor in de plaats stellen aan haar toebehoorende obligatiën binnenlandsche schuld en zoodanige van de Portugeesche Spoorweg-Mij. Blijkbaar is het doel dezer goudonttrekking, zich in het buitenland gangbare betalingsmiddelen te verschaffen tot dekking van het tekort der betalingsbalans. Het valt intusschen sterk te betwijfelen of de regeering daarmede den nadeeligen stand van den wisselkoers blijvend zal kunnen verbeteren. Maar zelfs al ware dit metterdaad zoo, hetgeen ons overigens uitgesloten schijnt, dan nog zou het herstel op deze wijze, door het wegnemen der metallieke dekking van het bankpapier, te duur zijn gekocht.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Levering van kunstmest. Blijkens mededeeling van de Kunstmestcommissie zal een distributie van *zwavelzuren ammoniak* voor bemesting van den oogst 1916/17 plaats hebben in de provinciën Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Friesland en Noord-Brabant (Westelijk deel) en wel tot eene hoeveelheid van 40 pCt. van iedere goedgekeurde aanvraag. De prijs is vastgesteld op f 37 per 100 K.G. Gewaarborgd wordt een gehalte van 20,25 pCt. stikstof.

Voorts zal een aanvang worden gemaakt met de tweede distributie van de bestelde *ammoniak super* voor oogst 1916/17 en wel tot eene hoeveelheid van 25 pCt. van iedere goedgekeurde aanvraag. De prijs is vastgesteld op f 22 per 100 K.G. Gewaarborgd wordt een gehalte van 7 pCt. stikstof en 9 pCt. fosforzuur.

Eveneens zal begonnen worden met de tweede distributie van den voor bemesting van den oogst 1916/17 bestelden *groentemest* en wel tot eene hoeveelheid van 50 pCt. van iedere goedgekeurde aanvraag. De prijs bedraagt, op dezelfde condities als boven vermeld, f 20 per 100 K.G. Het gewaarborgde gehalte bedraagt 5 pCt. stikstof, 6 pCt. fosforzuur en 8 pCt. kali.

Thee. Blijkens mededeeling van de Theecommissie heeft de Regeering geen genoegen genomen met het opvoeren van de detailprijzen voor thee na de veiling van 22 Februari j.l., waar eene overmatige oprijving van prijzen heeft plaats gevonden. De regeering verlangt, dat de detailprijzen tot een meer normaal peil zullen worden teruggebracht. Maatregelen moeten genomen worden om de speculatie in het artikel en het houden van te groote voorraden door enkelen tegen te gaan, terwijl een regelmatige distributie moet worden bevorderd. De oude voorraden, ook die in consumptie opgeslagen, zullen geïnventariseerd, overtollige partijen in consumptie of entrepôt voor distributie bestemd worden. Het zal slechts aan reële distributeanten en verpakkers van thee worden toegestaan, de voorraden te houden, die zij voor hun mélange en omzet noodig hebben. Speculatie in het artikel zal ten strengste worden tegengegaan.

Het ligt in de bedoeling der regeering ook na den oorlog uitvoer voorshands niet toe te staan.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTOS.

	10 Maart 1917	20 Juli 1914
Ned. Bank	Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
	Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	" 23 " '14
	Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	" 23 " '14
Bank van Engeland	5 1/2 " 18 Jan. '17	" 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	" 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	" 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	" 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	" 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " 9 Nov. '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië	5 " 1 Juni '16	" 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-4 1/2	—
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call. money
10 Mrt. '17	2 1/8	4	4 7/8	4-5/8	—	2 1/4-2 1/2
5-10 " '17	2 1/8	3-4	4 7/8-5 1/8	4-5/8	—	2 1/4-2 1/2
26 F.-3 M. '17	2 1/4-2 5/8	3-3 1/2	5 1/8-5 1/4	4-5/8	—	2-2 1/2
19-24 F. '17	2-2 1/2	3 1/4-4 1/2	5 5/16-1/4	4-5/8	—	2-2 1/2
6-11 Mrt. '16	1 1/2-7/8	2-1/2	5 3/8	4 1/2-3/4	—	2-1/4
8-13 Mrt. '15	4 5/8-3/4	4 1/4-3/4	1 1/2-1 1/16	—	—	1 3/4-7/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 1/4	1 3/4-2 1/2

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijkse noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijkse koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
5 Maart 1917 ..	11.80 1/4	39.95	42.40	2.47 5/8
6 " 1917 ..	11.80 3/4	39.87 1/2	42.45	2.47 1/2
7 " 1917 ..	11.81 3/4	39.90	42.50	2.47 5/8
8 " 1917 ..	11.82	40.02 1/2	42.55	2.47 5/8
9 " 1917 ..	11.82 1/4	40.02 1/2	42.57 1/2	2.47 5/8
10 " 1917 ..	11.83	40.—	42.55	2.47 5/8
Laagste der week	11.79 1/2	39.80	42.35	2.47
Hoogste " "	11.83	40.15	42.60	2.47 3/4
3 Maart 1917 ..	11.79 3/4	40.12 1/2	42.40	2.47 3/8
24 Febr. 1917 ..	11.79 1/4	40.60	42.40	2.47 1/4
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
10 Mrt. 1917	49.30	25.35	71.10	73.40	99 2/3-100 1/2
Laagste d. w.	49.15	25.15	69.60	72.90	—
Hoogste " "	49.45	25.40	72.65	73.95	—
3 Mrt. 1917	49.25	25.27 1/2	69.02 1/2	73.10	99 2/3-100 1/2
24 Febr. 1917	49.35	25.37 1/2	68.25	73.20	99 2/3-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was ook deze week weder zeer vast voor Londen, Parijs en New York. Londen kon circa 3 0/00 opkomen, Parijs ca. 4 0/00. Ook telegrafische uitbetaling New York was weder sterk gezocht en bewoog zich dooreen

genomen boven pariteit met Londen. Zwitserland was eveneens vast echter met geringe omzet. Skandinavisch was zeer bewogen. Kopenhagen steeg drie achtereenvolgende dagen circa f 1 per dag, daarna viel het plotseling weder bijna een gulden. Stockholm was daarentegen aanvankelijk zeer flauw, herstelde zich echter zeer spoedig, om ten slotte ook weder lager te noteeren. Berlijn en Weenen ondergingen slechts weinig verandering. De omzetten in deze deviesen worden steeds geringer: een uitvloeisel van de Duitsche en Oostenrijksche wisselverhouding. De koersen waren eerder iets flauwer. Zeer flauw waren Roebels; slot circa 69. Italië aanvankelijk zich herstellend van het geleden verlies in de vorige weken was ten slotte toch weder flauw. Spanje en Argentinië onveranderd.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Km. 4)	Zicht Amsterdam (in cents per gld.)
10 Maart 1917	4.76.45	5.85	68 1/8	40 5/16
Laagste d. week..	4.76.45	5.85	68 1/8	40 5/16
Hoogste „ „ ..	4.76.45	5.85 1/2	68 3/8	40 3/8
3 Maart 1917	4.76.45	5.84 1/4	66 1/8	40 3/8
24 Februari 1917	4.76.45	5.85 1/8	68 1/8	40 3/8
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	6 Febr. 1917	20 Febr. 1917	Tijdperk 23-28 Februari		28 Febr. 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2	97 1/2
B. Aires	d.p.gd.pes.	50 3/10	50 13/10	50 3/8	51	50 3/8
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 7/10	1/4 7/10	1/4 7/10	1/4 7/10	1/4 7/10
Hongkong ...	id. p. \$	2/4 1/4	2/4 1/2	2/3 3/8	2/4 1/8	2/4
Lissabon	d.p.escudo	31 1/4	31	30 3/4	31 1/2	31 1/8
Madrid	Peset. p. £	22.39 1/2	22.44	22.41	22.53	22.46 1/2
Montevideo...	d. p. peso	53 1/2	54 3/4	54 3/10	54 3/4	54 3/10
Montreal ...	\$ per £	4.78 1/2	4.79 1/2	4.78	4.79 1/4	4.78 3/4
Petrograd ..	R. p. £ 10	163 3/4	166 1/2	166	169	168 3/8
R.d.Janeiro ¹⁾	d. p. milr.	11 7/8	—	11 29/32	12 1/32	11 29/32
Rome	Lires p. £	33.60	34.81	35.—	36.—	35.92 1/2
Shanghai ...	sh/d p. tael	3/7 1/4	3/8	3/6	3/6 1/2	3/6
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 1/8	2/4 3/32	2/4 3/10
Valparaiso ¹⁾	d. p. pap. p.	11 7/10	10 13/10	10 31/32	11 3/16	11 1/32
Yokohama ..	sh/d. p. yen	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 5/8	2/1 5/8	2/1 5/8

¹⁾ Noteeringen op 90 dagen.

Door het uitblijven der Engelsche bladen kunnen wij, tot onze spijt, de wisselkoersen hierboven, sinds 28 Februari, niet geven.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

De zilverprijs opende de week op 37 5/16 d. Hij liep geleidelijk terug tot 37 1/8 d., noteerde Vrijdag weer 37 5/16 d. en sloot op 37 1/8 d., zijnde 3/16 d. lager dan de vorige week.

Noteering te Londen.	te New York.	
10 Maart 1917.....	37 1/8	75 1/2
3 „ 1917.....	37 5/16	76 3/8
24 Febr. 1917.....	37 3/8	78 3/8
17 „ 1917.....	38 1/8	77 3/8
11 Maart 1916.....	27	56 3/4
13 Maart 1915.....	24 3/10	51 1/8
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 10 MAART 1917.

Activa.

Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 64.196.963,06 1/2 B.-bk. „ 45.709,42 Ag.sch. „ 15.178.588,61	f 79.421.261,09 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—	—
Idem eigen portef.	f 7.071.255,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	7.071.225,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 43.146.459,37 B.-bk. „ 3.656.158,67 Ag.sch. „ 40.604.749,01	f 87.407.367,05
Op Effecten	f 81.879.967,05	—
Op Goederen en Spec.	„ 5.527.400,—	87.407.367,05
Voorschotten a. h. Rijk.	—	14.602.205,58
Munt en Muntmateriaal	—	—
Munt, Goud	f 62.950.250,—	—
Muntmat. Goud	„ 529.074.105,36 1/2	—
	f 592.024.355,36 1/2	—
Munt, Zilver, enz.	„ 6.586.134,78	—
Muntmat. Zilver	—	598.610.490,14 1/2
Effecten	—	—
Bel. v. h. Res.fonds. id. van 1/8 v. h. kapit.	f 5.118.870,12 1/2 „ 3.959.898,25	9.078.768,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	—	1.400.000,—
Diverse rekeningen	—	73.738.825,95 1/2
	—	f 871.330.143,20

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—	—
Reservefonds	„ 5.155.090,93 1/2	—
Bankbiljetten in omloop	„ 739.349.110,—	—
Bankassigatiën in omloop	„ 1.600.033,08 1/2	—
Rekening-Courant saldo's:	—	—
Van het Rijk	f —	—
Van anderen	„ 96.814.093,80 1/2	96.814.093,80 1/2
Diverse rekeningen	—	8.411.815,37 1/2
	—	f 871.330.143,20

Beschikbaar metaalsaldo f 430.157.637,82 1/2
Op de basis van 2/3 metaaldekking „ 262.604.990,44 1/2
Minder bedragen bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is „ 2.150.788.185,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	1.203.254,69 1/2	—
Buitenlandsche wissels	—	1.136.630,—
Beleeningen	—	3.606.938,38 1/2
Goud	464.232,40	—
Zilver	105.418,72	—
Bankbiljetten	—	5.235.410,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	9.521.904,21	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	10 Maart 1917	3 Maart 1917
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 124.340.000,—	f 122.510.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 60.000.000,—	„ 58.000.000,—
Aan zilverbons ..	„ 62.505.000,—	„ 62.505.000,—
	„ 17.582.091,50	„ 17.176.051,50

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
10 Maart 1917	592.024	6.586	739.349	98.414
3 " 1917	591.560	6.481	744.585	89.986
24 Febr. 1917	591.555	6.577	732.694	80.771
17 " 1917	590.555	6.481	737.606	71.794
10 " 1917	589.552	6.673	743.322	62.770
3 " 1917	589.558	6.646	745.750	94.543
27 Jan. 1917	589.561	6.814	732.759	84.163
20 " 1917	589.578	6.805	736.433	78.021
13 " 1917	589.576	6.746	745.543	71.495
6 " 1917	590.589	6.694	751.767	68.526
30 Dec. 1916	587.602	6.985	758.379	58.316
23 " 1916	587.613	7.157	728.640	57.650
16 " 1916	590.523	6.948	733.316	56.512
11 Maart 1916	501.676	4.624	582.678	93.388
13 Maart 1915	271.993	1.317	456.019	89.714 ¹⁾
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek. Crd. saldo van het Rijk f 53.573.000,—.

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
10 Mrt. 1917	79.421	60.000	87.407	430.158	71
3 " 1916	78.218	58.000	91.014	430.226	72
24 Febr. 1917	58.721	37.000	86.208	434.538	74
17 " 1917	59.420	37.000	85.970	434.255	74
10 " 1917	51.710	29.000	91.257	434.106	74
3 " 1917	97.049	77.000	78.137	427.245	71
27 Jan. 1917	78.223	53.000	68.517	432.090	73
20 " 1917	76.670	48.000	69.301	432.591	73
13 " 1917	79.029	47.000	72.282	432.014	73
6 " 1917	71.462	37.000	79.604	432.324	73
30 Dec. 1916	66.685	31.000	85.505	430.347	73
23 " 1916	56.459	31.000	77.433	436.612	76
16 " 1916	53.916	33.000	77.679	438.613	76
11 Mrt. 1916	65.164	44.000	69.403	370.408	75
13 Mrt. 1915	82.649	—	204.206	163.858	50
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van % metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeischb. schulden
6 Jan. 1917	73.143	24.947	158.750	44.550
30 Dec. 1916	73.263	24.588	156.593	44.865
23 " 1916	74.269	23.748	157.159	47.729
16 " 1916	72.317	23.032	158.678	43.990
8 Jan. 1916	42.841	32.438	138.178	33.477
9 Jan. 1915	37.608	26.305	130.537	18.721
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
6 Jan. 1917	6.382	34.814	66.188	8.711	56.262	48
30 Dec. 1916	6.414	35.032	59.224	10.987	56.898	49
23 " 1916	6.190	37.584	57.551	10.005	57.039	47
16 " 1916	6.514	37.592	57.107	10.703	54.816	47
8 Jan. 1916	5.782	19.859	45.690	29.058	40.948	44
9 Jan. 1915	5.004	8.550	36.070	10.548	34.061	43
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.²⁾ Op de basis van % metaaldekking.

SURINAAMSCH BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
16 Dec. 1916	655	1.041	780	878	859
9 " 1916	633	1.057	790	877	872
2 " 1916	652	1.050	767	879	809
25 Nov. 1916	667	1.032	778	876	877
18 Dec. 1915	713	923	1.049	883	1.059
19 Dec. 1914	1.294	949	1.031	777	248
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 21 FEBRUARI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £	72.642.015	Government Debt £	11.015.100
		Other securities,,	7.434.900
		Gold coin and bullion....,,	54.192.015
	£ 72.642.015		£ 72.642.015

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £	14.553.000	Government securities.. £	84.931.646
Rest.....,,	3.503.508	Other securities,,	93.215.121
Public deposits,,	48.836.080	Notes.....,,	34.066.330
Other deposits,,	146.828.413	Gold and silver coin.....,,	1.535.828
Seven-day and other bills...,,	27.924		
	£ 213.748.925		£ 213.748.925

Door het uitblijven der Engelsche bladen zijn de cijfers van de twee laatste weekstaten hierboven niet kunnen worden opgenomen.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
7 Maart 1917	54.010	38.237	***	***	***
28 Febr. 1917	54.296	38.585	***	***	***
21 " 1917	55.728	38.576	145.106.	28.500	114.960
14 " 1917	59.141	39.451	146.130	28.500	116.099
8 Maart 1916	56.078	33.104	102.467	28.500	65.192
10 Maart 1915	59.877	34.296	37.406	27.500	5.000
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
7 Mrt. '17	31.966	196.029	120.889	123.165	34.223	14,02
28 Febr. '17	82.446	117.383	47.846	167.992	34.161	15,82
21 " '17	84.932	96.215	48.836	146.828	35.602	18,20
14 " '17	134.959	44.034	51.923	145.157	36.141	18,33
8 Mrt. '16	32.839	93.180	52.175	97.036	41.424	27 3/4
10 Mrt. '15	27.138	127.010	50.126	129.764	44.031	24 1/2
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKBANK.

STAAT VAN 7 MAART 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.544.571.000
davon Goldbestand	" 2.528.978.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine.....	" 289.501.000
Noten anderer Banken	" 5.349.000
Wechsel	" 9.016.536.000
Lombardforderungen	" 10.629.000
Effekten.....	" 113.341.000
Sonstige Aktiva	" 1.025.223.000
Grundkapital.....	" 180.000.000
Reservefonds	" 85.471.000
Notenumlauf	" 8.163.970.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten..	" 4.040.570.000
Sonstige Passiva	" 535.039.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage 1)
7 Mrt. 1917	2.544.571	2.528.978	289.501	8.163.970	35
28 Feb. 1917	2.542.919	2.527.315	342.576	8.107.162	36
23 „ 1917	2.541.855	2.526.092	368.109	7.881.334	37
15 „ 1917	2.542.132	2.525.799	321.184	7.880.919	36
7 Mrt. 1916	2.500.973	2.458.096	291.357	6.532.128	42
6 Mrt. 1915	2.335.177	2.293.614	203.955	4.905.145	52
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
7 Mrt. 1917	9.016.536	4.040.570	***	***
28 Feb. 1917	8.984.825	4.076.591	***	***
23 „ 1917	8.502.111	3.934.860	***	***
15 „ 1917	8.337.838	3.691.295	***	***
7 Mrt. 1916	5.852.541	1.896.960	1.442.400	247.300
6 Mrt. 1915	4.260.587	1.711.802	765.000	195.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	* Te goed in het Buitenland	* Buit.gew. voorsch. ald. Staat
8 Mrt. '17	5.156.875	1.946.638	268.339	808.640	9.100.000
1 „ '17	5.148.881	1.945.603	270.512	912.730	9.000.000
22 Feb. '17	5.142.522	1.945.603	272.807	822.030	8.800.000
15 „ '17	5.134.734	1.945.603	274.500	724.090	8.600.000
9 Mrt. '16	5.018.944	—	360.541	817.775	6.100.000
11 Mrt. '15	4.240.367	—	376.775	423.921	4.600.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	* Uitgestelde Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren.	Rek. Crt. Staat
	616.712	1.287.428	1.246.193	18.281.277	2.484.491	38.731
556.823	1.295.948	1.234.469	18.097.436	2.455.566	92.681	
512.649	1.305.409	1.236.974	17.888.545	2.451.596	55.778	
621.032	1.312.916	1.249.147	17.747.070	2.346.462	33.785	
382.218	1.711.578	1.248.248	14.649.649	1.946.381	46.499	
311.960	3.015.717	742.401	11.072.511	2.363.312	72.304	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten” komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed in Buitenland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
1 Mrt. '17	1.476	2.141	120	7.642	747	9.673	2.022
21 Febr. '17	1.475	2.141	122	7.640	737	9.557	1.990
5 „ '17	1.473	2.150	116	7.276	748	9.340	1.976
29 Jan. '17	1.475	2.151	116	7.127	741	9.205	1.833
29 Febr. '16	1.621	757	49	3.781	1.021	5.807	1.707
1 Mrt. '15	1.569	141	52	1.068	1.004	3.094	1.207
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Sociéte Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Belecn. van buitenl. vordcr.	Belecn. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
8 Maart 1917	339.928	85.999	480.000	61.342	855.860	101.884
1 „ 1917	339.673	85.953	480.000	65.407	852.822	108.743
22 Febr. 1917	339.916	85.749	480.000	66.023	849.555	112.698
15 „ 1917	340.495	84.951	480.000	67.434	850.795	112.658
9 Maart 1916	201.561	54.957	480.000	58.719	624.422	169.114

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage 1)
5 Jan. '17	460.770	16.180	148.024	681.988	13.245	69,3
29 Dec. '16	453.713	17.538	157.693	697.623	14.130	68,2
22 „ '16	449.917	6.025	156.930	678.259	15.754	69,8
15 „ '16	435.302	7.907	160.666	671.898	12.606	68,3
7 Jan. '16	354.418	12.888	55.579	431.085	12.982	82
8 Jan. '15	232.553	17.997	9.876	267.389	1.854	89

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

Door het uitblijven der Amerikaansche tijdschriften zijn de cijfers van den weekstaat hierboven sinds 5 Januari niet kunnen worden opgenomen.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
10 Mrt. '17	788.620	3.773.280	28.650	3.545.950	141.920
3 „ '17	786.500	3.757.130	28.720	3.504.290	167.860
24 Febr. '17	782.580	3.719.070	28.680	3.474.230	169.810
17 „ '17	762.080	3.664.650	28.650	3.448.230	156.810
11 Mrt. '16	719.920	3.561.260	34.640	3.353.830	133.740
13 Mrt. '15	514.950	2.322.347	38.860	2.346.610	131.530
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 1)

1) Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 12 Maart 1917.

De obstructie der twaalf senaatsleden in de Vereenigde Staten heeft voorloopig althans tot dit resultaat geleid, dat de kwestie der bewapening van koopvaarders, die binnen korten tijd onvermijdelijk tot een oorlog met Duitschland moest voeren, zoo zij ook niet van de baan is, veel van haar onmiddellijke „pointe” heeft verloren.

De vraag of de president krachtens zijne bevoegdheid zonder meer tot de bewapening kan overgaan, waarover thans druk wordt gedelibereerd, heeft hoogstwaarschijnlijk slechts theoretische beteekenis, daar het zelfs indien het antwoord in bevestigenden zin mocht luiden, wel niet te verwachten is, dat Wilson, zoo een „daad” der Duitschers hem daartoe niet dwingt, vóór de buitengewone zitting van het Congres op 16 April a.s., eigenmachtig stappen, die direct tot den oorlog leiden, zal ondernemen. En vergelijkt men nu het effect, dat de verscherpte duikbootcampagne op de neutrale vloeten in de laatste weken heeft gehad met de voorspoedige reizen der Amerikaansche schepen, — (die toch ook wel eens in een periscope waargenomen zullen zijn!) — dan is de slotsom niet gewaagd, dat de Duitsche regeering „de daad” achterwege en, wat de Vereenigde Staten betreft, het voorloopig bij woorden wil laten.

Maar de bestaande onzekerheid is daarmee niet geweken en de koersverbeteringen, welke Wallstreet ons op verschillende dagen der afgelopen week seinde, bleven niet behouden.

Kon onze beurs dus in de houding der New Yorksche al geen steun vinden, ook de berichten uit de oorlogvoerende landen, die er op wijzen, dat ondanks den alom heerscheden hoogst verontrustenden binnenlandschen toestand met onverminderde heftigheid wordt doorgestreden, alsof deze oorlog niet reeds ontzaglijk veel van de waarden die het verleden schonk, die het heden vermocht te leveren en die in den schoot der toekomst verborgen waren, heeft gevraagd, wekten niet op tot het aangaan van engagementen. Evenmin overheerschten evenwel de realisaties, zoodat wij in de meeste afdeelingen eene stille week achter den rug hebben. Prolongatiegeld steeg van 3 op 4 pCt., was heden echter weder a 3½ pCt. verkrijgbaar. In binnenlandsche beleggingswaarden werd weinig omgezet; eenige vraag viel slechts voor de 4½ pCt. leeningen der groote gemeenten te bespeuren. Op 14 dezer wordt de inschrijving opengesteld op f 1.500.000 4½ pCt. oblig. der Gemeente Delft a 99¼ pCt.

	6 Mrt.	9 Mrt.	12 Mrt.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld	102	101 ^{11/16}	101 ^{11/16}	— 5/16
4 1/2 % „ „ „ „ 1916	100 ^{3/4}	100 ^{3/16}	100 ^{3/8}	+ 1/8
4 % „ „ „ „ „ „	92 ^{3/8}	93 ^{7/16}	93 ^{1/2}	+ 7/8
3 1/2 % „ „ „ „ „ „	82 ^{1/8}	82 ^{1/4}	82 ^{3/8}	+ 1/4
3 % „ „ „ „ „ „	72 ^{3/8}	72 ^{1/4}	72 ^{11/32}	— 1/32
2 1/2 % Cert. N. W. „ „ „	60 ^{3/8}	60 ^{1/4}	60 ^{1/4}	— 1/8
5 % Oost-Indië 1915	99 ^{13/16}	99 ^{13/16}	99 ^{7/8}	— 1/16
4 % Oostenr. Kronenrente	39 ^{1/8}	39 ^{1/8}	39	— 1/8
5 % Rusland 1906	75 ^{1/8}	75	74 ^{31/32}	— 5/32
4 1/2 % Iwangerod Dombrows	71 ^{1/2}	72	73 ^{1/2}	+ 2
4 % Rusland Cons. 1880 . .	61 ^{3/16}	60 ^{9/16}	60 ^{9/16}	— 5/8
4 % Rusland bij Hope & Co.	62 ^{15/16}	62 ^{7/16}	62 ^{7/8}	— 1/16
4 % Servië 1895	48 ^{3/4}	48	49	+ 1/4
4 1/2 % China Goud 1898 . . .	67	67	66 ^{1/2}	— 1/2
4 % Argentinië Buitenl. . .	70 ^{3/8}	71 ^{1/2}	71 ^{3/8}	+ 1 1/4
5 % Brazilië 1895	58 ^{1/2}	59 ^{3/8}	59 ^{3/8}	+ 7/8
5 % „ „ 1913	57 ^{1/8}	58 ^{5/8}	58 ^{1/2}	+ 1 1/8
Ned.-Ind. Handelsbank	225	224 ^{3/4}	224 ^{3/4}	— 1/4
Nederl. Handel-Mij.	182	182	181 ^{3/4}	— 1/4
Amsterd. Superfosfaatfabriek	138 ^{1/4}	145	145	+ 6 ^{3/4}

—Op de locale markt zijn de afgelopen week de cultuurwaarden, vooral tabaks- en suikeraandeelen, voor het voetlicht getreden. Voor beide bestond doorgaans eene gunstige stemming, die, vooral wat de tabakken aangaat, meermalen bij flinke omzetten in belangrijke koersverbeteringen tot uitdrukking kwam.

De willige houding is toe te schrijven aan geruchten, dat de „oorlog” in de tabakswereld, — de strijd tusschen handelaren en importeurs, — een onmiddellijk gevolg van dien grooten oorlog daarbuiten, — tot het verleden zou behooren. De „Veneta”, de jonge door de Nederlandsche tabakshandelaren opgerichte maatschappij, — hare acte van oprichting verscheen in een der laatste Staatscouranten, — zou volgens deze geruchten kamp hebben gegeven. Teneinde een juist inzicht te erlangen aangaande de beteekenis, welke het eindigen der verdeeldheid zou hebben, is het noodig even in ’t kort de voorgeschiedenis der Veneta na te gaan:

Als oorlogsorganisatie op het gebied van den tabakshandel

richtte Duitschland de „Detag” op, de maatschappij die moest trachten den geheelen tabakshandel met en in de middeneuropeesche staten te centraliseeren, en prijzen vast te stellen voor de door het buitenland aan de Centralen te leveren tabak, benevens de kwantiteiten daarvan. Al dadelijk bleek het voor den Nederlandschen tabakshandel noodzakelijk een instituut tegenover de Detag te stellen, om de verschillende gevaren, welke deze voor hem medebracht, zoo mogelijk te bestrijden. Deze gevaren waren geenszins denkbeeldig en hun aard is, waar de Detag als eenige koopster voor, en eenige verkoopster in de centrale rijken zou optreden, gemakkelijk te raden. Ook al was derhalve de Detag eene oorlogsschepping, die vermoedelijk den oorlog niet lang zou overleven, toch meenden de Nederlandsche handelaars onverwijld front te moeten maken tegen haar streven, dat vrije concurrentie bij aankoop voor en verkoop in Midden-Europa onmogelijk dreigde te maken. ’t Ging ook hierbij om het „baas in eigen huis” blijven. Wilde de Veneta echter haar doel bereiken, dan diende zij, die zich als verkoopsorganisatie tegenover de Detag wilde stellen, in Nederland eene inkooporganisatie te vormen, en zou derhalve als zoodanig voor hare voormannen: de importeurs, eene bedreiging vormen, naar den aard slechts weinig verschillend van die der Detag tegenover haar zelf! En hierin is feitelijk de oorsprong van de oneenigheid gelegen. Tegenover de redelijke eischen der Veneta, stonden de redelijke eischen der importeurs, en waar het om vitale belangen voor beide groepen ging, stonden deze scherp tegenover elkander; reeds werd gewaagd van het boycotten der Veneta en hare aandeelhouders bij de aanstaande inschrijvingen. Van verschillende zijden werden bemiddelingspogingen in ’t werk gesteld om ten aanzien van de voornaamste verschilpunten overeenstemming te verkrijgen. Naar verluidde, zou de meerderheid der aandeelen door de importeurs worden overgenomen, die daardoor een direct belang tegenover de inkooporganisatie der centrale rijken zouden verkrijgen.

Deze geruchten en de gunstige verwachtingen, die men er aan meende te mogen vastknoopen, riepen voor zoo goed als alle tabaksaandeelen betere opvattingen in ’t leven. Deli-Batavia aandeelen stegen van 425—439 (heden 434—440), Deli Culturen van 172—181 (heden 179—182), Medan’s van 169—186 (heden 181—185—181½). Allicht zouden de verbeteringen in de vorige week belangrijker geweest zijn, indien niet nog steeds de scheepvaartverbinding met onze koloniën onderbroken was, waardoor de geregelde aanvoer der tabak voorloopig nog problematisch blijft. In eene heden gehouden buitengewone algemeene vergadering der Veneta werd, volgens na afloop der beurs ingekomen berichten, met groote meerderheid een motie aangenomen behelzende het besluit om de vennootschap in haar tegenwoordigen vorm te handhaven, tenzij met de importeurs alsnog overeenstemming zou zijn te verkrijgen aangaande te treffen maatregelen welke moeten strekken tot afdoende bescherming van den Nederlandschen handel. Hieruit volgt dus, dat de geruchten waarvan wij hierboven gewag maakten, bezijden de waarheid zijn. Te hopen blijft het daarom echter niet minder, dat eene modus vivendi zal kunnen worden gevonden, waarin de belangen van beide groepen kunnen samengaan zonder het gestelde doel: het verweer tegen een buitenlandsch monopoliseerend streven ten nadeele van den Nederlandschen tabakshandel, uit het oog te verliezen.

De voor Woensdag, 21 dezer, aangekondigde emissie van f 1.250.000 aandeelen Javasche Cultuur Maatschappij a 100 pCt., vestigde opnieuw de aandacht op dit fonds. Het claimrecht (aandeelhouders van nominaal f 3000 hebben recht tot inschrijving op f 1000 nominaal nieuw aandeel) werd, na aanvankelijk belangrijk onder de theoretische waarde te zijn aangeboden, tot hooger prijs verhandeld. (f 660—f 735). Het koersverloop der aandeelen was gelijksoortig.

Voor rubberaandeelen bestond minder animo dan de week te voren; bij het hoofdfonds, het aandeel Amsterdam Rubber, is dan ook eene geleidelijke koersafbrokkeling te constateeren, welke tevens verband schijnt te houden met enig aanbod als gevolg van de lage Februari-productie der maatschappij. Java-Caoutchouc waren eveneens flauw gestemd; Indische en Oost-Java Rubber iets aangenamer.

Van nijverheidsoorten bestond geringe vraag voor de aandeelen der Kon. Stearine-Kaarsenfabriek Gouda, in verband met de gunstige bedrijfsresultaten dezer vennootschap (375—394½). Voorbijgaand werden ook aand. Ned. Scheepsbouw Maatschappij gezocht (165—173½—168). Scholtens Aardappelmeelfabrieken bij aanbod van enkele stuks teruggaande (217—207½). Petroleummaandeelen trokken slechts af en toe de opmerkzaamheid. Scheepvaartmaandeelen werden, tengevolge van het uitblijven van verbetering in de vooruit-

zichten — de absolute veiligheid, welke de Deutsche Regeering van 15 Maart af verzekert, wordt hier nogal sceptisch opgenomen — slechts met weinig lust en tot onbelangrijk wisselende koersen verhandeld. De heden berichte torpedeering der Ares lokte eenig aanbod uit, drukte de koersen echter weinig.

	6 Mrt.	9 Mrt.	12 Mrt.	Rijzing of daling.
R. S. Stokvis & Zonen.....	400	395	393 1/2	— 6 1/2
Cult.-Mij der Vorstenlanden.	241 3/4	240 1/4	242	+ 1/4
Handelsver. Amsterdam....	346	345	352 1/2	+ 6 1/2
Javasche Cult.-Maatschappij.	440	362*	373	— 67*
Kon. Petroleum-Maatschappij	512 3/4	513 3/4	513 1/4	+ 1/2
Amsterdam Rubber-Mij.....	229 3/4	227 1/2	230	+ 1/4
Holland-Amerika Lijn.....	404	405	407 1/2	+ 3 1/2
Kon. Hollandsche Lloyd....	180 1/2	180	181 1/2	+ 1
Kon. Ned. Stoomboot-Mij....	216 1/2	217 3/4	219 3/4	+ 3 1/4
Bothnia Vrachtvaart-Mij. . .	333	358 1/2	351 1/2	+ 18 1/2
Deli Maatschappij	496	503 1/2	510	+ 14

* ex claim.

De stemming in de amerikaansche afdeling was op de meeste dagen onregelmatig. Van „industrials” werden American Beet Sugars lager aangeboden, Hide & Leather's, naar aanleiding van het bericht, dat het achterstallig dividend op de preferente aandelen binnenkort zal worden uitgekeerd, tot hogere prijzen gekocht.

	6 Mrt.	9 Mrt.	12 Mrt.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry..	70 1/2	70 1/2	72 3/8	+ 2 1/8
Anaconda Copper	176 1/4	173 1/2*	176	— 1/4*
United States Steel Corp...	107 1/2	106 2/3	109 7/16	+ 2 1/16
Atchison Topeka	101 1/10	100 1/10	100 1/10	— 1/8
Southern Pacific	91 1/8	92 1/8	94	+ 2 1/8

* ex dividend.

Buiten den strijd tegen den vijand te land, ter zee (èn onder zee), heeft het britsche rijk een zwaren biennlandschen kamp te voeren, een strijd in eigen boezem, die der regeering wellicht niet minder hoofdbreken kost, dan die aan de fronten. In de iersche kwestie, die van het al of niet verleen van zelfbestuur aan Ierland, een punt dat de gemeeders reeds sedert een lange reeks van jaren verdeeld houdt, is het thans tot een algeheele breuk gekomen. Het protestante Ulster verzet zich met hand en tand tegen het verleen van zelfbestuur en heeft er in dezen tijd vol van beproevingen niet tegen opgezien, openlijk tegen de regeering in het strijperk te treden. De door de iersche partij aangenomen houding heeft niet nagelaten in ruimen kring ongerustheid te wekken en deze was in de afgelopen week ook ter beurze aan de Theems duidelijk merkbaar. Voorts baarde de verhooging der invoerrechten op katoenen goederen in engelsch-Indië, die voor de voornaamste nijverheid van het britsche rijk en de welvaart van Lancashire een ernstige bedreiging beteekent, onaangenaam opzien. De gunstigere berichten van de verschillende slagvelden konden de gedrukte stemming niet voldoende verbeteren om tot zaken doen op flinke schaal op te wekken. De beurs had dan ook doorgaans een lusteloos aanzien. De 2 1/2 pCt. Consols gingen verder van 53 op 52 1/4 terug, waarna weder een gering herstel volgde.

De nieuwe deutsche oorlogsleening, de zesde, houdt de gemeeders aan de Berlijnsche beurs bezig. Kon bij het verschijnen van het prospectus van de vorige „Kriegsanleihen” gewoonlijk op een of ander wapenfeit worden gewezen dat geschikt was om het vertrouwen in de eindoverwinning te sterken, thans was iets dergelijks niet het geval. Integendeel, de stemmen welke in de laatste week in verschillende regeeringscollege's werden vernomen, uitten in plaats van zulk vertrouwen, bezorgdheid omtrent de voedselvoorziening en riepen voor de zooveelste maal om zorg voor den landbouw. Doch in weerwil van dit alles komen reeds inschrijvingen voor groote bedragen in, al ligt het vermoeden voor de hand dat het totaalbedrag wel onder dat der vorige oorlogsleeningen zal blijven, zelfs al geschiedt de uitgifte der jongste op heel wat aantrekkelijker voorwaarden. Koersschommelingen van beteekenis kwamen te Berlijn, in de hoofdfondsen althans, gedurende de afgelopen week niet voor; het is de vraag of de nieuwe week, die op haar eersten dag al twee ongunstige factoren opleverde: het besluit van China om zijne betrekkingen tot Duitschland te verbreken en de val van Bagdad, deze zal brengen.

Ter beurze te Parijs was de stemming de geheele week kalm. De 3 pCt. rente zakte wederom iets in. (61,55—61,25).

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

12 Maart 1917.

Van de buitenlandsche markten toont de Noord-Amerikaansche weinig prijsverandering voor tarwe, niettegenstaande het bericht van het Landbouwbureau te Washington betreffende de hoeveelheden granen, die zich nog bij de boeren bevinden, wel een prijsstijging in de hand moest werken. Immers vergeleken bij de vier vorige jaren geeft Washington zeer kleine cijfers. Natuurlijk geldt het hier slechts ramingen en heeft men de getallen onder zeker voorbehoud te aanvaarden, maar zij geven toch wel eenigen leidraad. Ze toonen aan, dat de voorraden in de Vereenigde Staten bij het begin van den nieuwen oogst zeer klein zullen zijn en dat een flinke nieuwe oogst noodzakelijk zal zijn, wil het Noord-Amerikaansche Continent weer in staat zijn dezelfde overheerschende rol bij de broodvoorziening van het hongerige Europa te vervullen als waartoe het tot nog toe gedurende den oorlog in staat was. Dat het ook dit jaar in zeer voldoende mate aan de Europeesche vraag kon voldoen, is wel tengevolge van het zeer ruime overschot van den ongekend grooten oogst van 1915, maar indien oogst 1917 niet grooter dan oogst 1916 mocht uitvallen, zou men in de Vereenigde Staten al vrij spoedig den uitvoer moeten stop zetten.

Zooals gezegd bleef Chicago voor tarwe vrijwel onveranderd, maar men had blijkbaar een dergelijk bericht verwacht en de prijsstijging der laatste weken is hierop waarschijnlijk terug te voeren. Op den laatsten dag van deze berichteweek is de prijs zelfs scherp gedaald, naar verluidt in verband met een dreigende spoorwegstaking.

In Zuid-Amerika is de teruggang van prijzen sedert het begin van den verscherpten duikbootenoorlog wederom ingehaald. Blijkbaar is er meer ruimte voor tarwe beschikbaar, maar bij gebrek aan getallen over verschepingen, voorraden enz. kunnen wij hieromtrent slechts gissen.

De oogstberichten in de verschillende Europeesche landen geven weinig nieuws, maar over het algemeen zijn de verwachtingen niet zeer hoog gespannen, daar de omstandigheden niet gunstig zijn. Door het uitloven van premies voor grooteren opbrengst dan het vorige jaar, zoowel als door het verzekeren van hooge prijzen, tracht men de productie nog zooveel mogelijk aan te wakkeren.

Het feit, dat de onlusten te Petrograd samenhangen met gebrek aan levensmiddelen en speciaal brood, geeft te denken: Weliswaar zal een voornamelijk oorzaak zijn de gebrekkige transportmiddelen, maar toch ook de opbrengst van tarwe zelf in het groote graanland schijnt slechts ternauwernood voldoende te zijn. Men vraagt zich onwillekeurig af waar het graan na den oorlog vandaan moet komen.

Zooals bekend heeft men in verschillende landen van West-Europa in den laatsten tijd maatregelen genomen om het verbruik van broodgraan te beperken. Als men die beperkingen schat op 15 pCt., wat zij zeker zullen zijn, dan zou dit minstens 350.000 Qrs. per week bedragen, een hoeveelheid die, zooals Corn Trade News zegt, verre het gemiddelde wekelijksche verlies aan tarweschepen overtreft. Inderdaad zal het wekelijksche verlies wel geen 70.000 tons of 14 stoomschepen van 5000 tons tarwe bedragen, maar indien men zoo rekent, neemt men aan, dat de productie in de betreffende landen zelf normaal was, iets wat al te veel met de waarheid in strijd is. Indien men aanneemt, dat de verminderde opbrengst in de landen zelf ook 15 pCt. bedraagt, wat wel te laag geschat zal zijn (men denke slechts aan de zooveel kleinere oppervlakte in Frankrijk) dan zou bij een besparing op het verbruik van 15 pCt. ook 15 pCt. minder geïmporteerd behoeven te worden, wat ongeveer 165.000 Qrs. of 33.000 tons per week bedraagt. Ook dit is nog een vrij groot cijfer, maar de import kan ook door andere redenen dan door torpedeeren verminderen. In het algemeen komt het ons voor, dat de besparingen in Europa voortkomen uit noodzakelijkheid wegens de geringe beschikbare hoeveelheden en dat men wel tevreden zal zijn, indien de bestaande voorraden niet inkrimpen. Aan vergrooten van de voorraden zal wel niet sterk gedacht kunnen worden. Want zooveel andere artikelen, waaronder ook de voergranen, eischen hun deel aan vrachtruimte op en vooral indien men de besparingen aan tarwe gedeeltelijk tracht te vinden in het vermalen der zemelen, anders voor veevoeder bestemd, alsmede in toevoeging van maïs of gerst, worden de behoeften aan die voedergranen grooter. Ook de door Washington geschatte voorraden van maïs, gerst en haver, zijn klein vergeleken bij de vier laatste jaren en vooral bij het allerlaatste jaar. De maïsmarkt blijft dan ook vast gestemd, niettegenstaande geringe exportvraag. In Amerika zelf is de consumptie

groot, de varkensteelt schijnt te bloeien, wat ook ten onzent altijd nauw samenhangt met de vraag voor maïs. In Zuid-Amerika is de markt weer begonnen te stijgen.

De lijnzaadmarkten in Noord-Amerika, die op het hooge niveau, waarop zij zich bewogen sedert geruimen tijd opmerkelijk rustig waren, zijn plotseling aan het stijgen en zonder twijfel zal dit wel onmiddellijk inwerken op Buenos Ayres, waar tengevolge van den kleinen oogst de noteeringen reeds door betrekkelijk kleine inkoop- of verkooporders snel op- of neergaan.

Buitenlandsche granen in Nederland.
De toestand is voor ons land nog niet verbeterd. Er zijn

geen granen binnengekomen. De geruchten, dat het tarwe-meel met maïs- en gerstmeel gemengd zou worden, bleken ongegrond; het mengen zal voorloopig alleen geschieden met aardappelmeel. De voorbereiding hiervan werd aanvankelijk belemmerd door de vorst, die het vervoer van af de aardappelmeelfabrieken verhinderde; dezer dagen schijnt men evenwel het gemengde brood te kunnen verwachten. De smaak moet zeer goed zijn. De prijs van tarwe is verlaagd in verband met het feit, dat het aardappelmeel duurder in prijs is en de prijs voor het product onveranderd moet blijven.

Het gebrek aan veevoeder bij de beperkte distributie is natuurlijk zeer groot en men mag hopen, dat het voorjaar nu spoedig intreedt.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe April	Maïs Mei	Lijnzaad April
12 Mrt. '17	181 1/8	107 1/4	57 5/8	14,30	9,25	21,80—
5 „ '17	188 1/4	106 1/2	59 3/8	13,85	8,95	21,30 c
13 Mrt. '16	108 1/8	76 1/2	44	8,60 *)	5,40	12,40 *)
12 Mrt. '15	155 1/4	73 3/8	58 7/8	12,70	5,85	9,95
12 Mrt. '14	93 3/8	67 1/2	39 3/8	9,08 *)	4,90 *)	12,40 *)
20 Juli '14	82 1)	56 3/8 1)	36 1/2 1)	9,40 *)	5,38 *)	13,70 *)

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Maart. 4) per Mei. 5) per Juni.

*) De noteeringen van Buenos Ayres zijn van 3 en 10 Mrt.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	12 Maart 1917	5 Maart 1917	13 Maart 1916
Tarwe	472,— ¹⁾	509,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	nom.
Maïs (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	235,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	311,—
Haver (38 lb. white clipped)	20,— ¹⁾	20,— ¹⁾	15,25
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad) .	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	155,50
Lijnzaad (La Plata).....	740,—	740,—	457,50

1) Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	4-10 Maart 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	4-10 Maart 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	1917	1916
Tarwe.....	—	73.642	115.912	—	4.553	—	78.195	115.912
Rogge.....	—	4.465	5.513	—	—	—	4.465	5.513
Boekweit	—	654	3.850	—	—	500	654	4.350
Maïs	—	46.306	42.716	—	37.219	22.128	83.525	64.844
Gerst	—	2.608	23.464	—	5.492	1.980	8.100	25.444
Haver	—	—	9.693	—	6.790	4.018	6.790	13.711
Lijnzaad	—	2.842	12.344	—	7.560	22.232	10.402	34.576
Lijnkoek.....	—	9.000	35.040	—	9.132	4.165	18.132	39.205
Tarwemeel	—	3.785	—	—	—	—	3.785	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	—	61.608	114.837	—	—	—	61.608	114.837
Maïs	—	7.479	32.530	—	—	—	7.479	32.530

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
9 Maart 1917..	nom.	136.-/-	201.15/-	30.10/-	—
2 „ 1917..	nom.	139.-/-	199.7.6	30.10/-	—
10 Maart 1916..	87/6	103.-/-	189.10/-	33.5/-	93.-/-
12 Maart 1915..	58/4	64.15/-	189.-/-	21.-/-	44.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

IJZER EN STAAL.

Engeland. Het karakter der geheele industrie is kenbaar aan de enorme drukte, welke heerscht in alle takken van den handel, doch men bemerkt, dat het oude gebrek aan werkkrachten en rollend materiaal de fabrikanten belet hun productie verder uit te breiden.

De handelaren ontvingen een groot aantal aanvragen voor export van Cleveland ruw-ijzer, welke echter alle moesten worden afgewezen, daar de geheele productie uitsluitend bestemd is voor binnenlandsch gebruik en voor dat der bondgenooten.

Connal voorraden zijn wederom verminderd met 183 tons en bedroegen aan het einde der maand Februari ongeveer 2.293 tons.

Duitschland. Het uitvoerend lid der rijkscommissie voor de distributie van ijzer en staal, welke was belast met het houden der besprekingen, is uit Duitschland teruggekeerd.

Er is thans met het Stahlwerksverband een regeling getroffen in dier voege, dat de oude contracten tegen betaling van een toeslag zullen worden uitgevoerd.

Tegen het einde dezer week wordt overeenstemming met het Schiffsbaustahlkontor verwacht.

Amerika. De productie van ruw-ijzer gedurende de maand Februari bedroeg 2.637.000 ton tegen 3.151.000 in Januari en 3.087.212 ton in Februari 1916.

Men zegt, dat de sterke rijzing der prijzen voor ruw-ijzer zijn oorzaak vindt in de aankopen, onlangs door de Amerikaanse regeering gedaan. De grooten druk op de werken is eenigszins afgenomen, door het stopzetten van den export-handel.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 21 Februari 1917.

Onmiddellijk na de publicering van ons laatste rapport daalde Amerikaansche katoen ongeveer 30 punten, hoofdzakelijk door geforceerde verkoopen tengevolge van de onbevredigende politieke vooruitzichten. In de tusschentijd zijn deze echter weer meer normaal geworden, zoodat prijzen weer geleidelijk zijn gestegen en de noteering thans het vroegere niveau weer heeft bereikt. Verkoopen van „spot” katoen in Liverpool zijn niet groot, maar houders blijven zeer vast gestemd, vooral in verband met de moeilijkheden om nieuwe partijen aan te voeren. De zeilende hoeveelheden zijn thans veel kleiner dan verleden jaar en zal hierin voorloopig wel niet veel verandering komen. Dit hangt voornamelijk af van de vrachtruimte, die voor katoen beschikbaar zal kunnen worden gesteld. Egyptische katoen is ook vaster, hoewel Sakellaridis niet in prijs is veranderd.

De garemarkt verbetert nog steeds niet en door het algemeene gebrek aan vraag zijn prijzen zeer onregelmatig. Spinners, die weinig orders hebben, nemen liever lagere prijzen aan dan op voorraad te werken. Dit heeft natuurlijk ook invloed op de andere noteeringen, die tenslotte alle lager zijn. De nummers, die het minst gevraagd worden, zijn 3C/44er inslag en de gewone soorten 28/36er ketting. Het binnenland blijft zeer kalm en de export-vraag lijdt steeds

Premier-Jus. Noord-Amerikaansche. Op het laatst der week offereerde men:

„Extra Stock” tot f 126,—

„Prime Stock” „ „ 122,—

c.i.f. Rotterdam; bovenstaande condities.

Zuid-Amerikaansche. Nadat in den loop der week eenige honderd Tierces:

„Fac. A” tot f 108,—

„Fac. B” „ „ 106,—

„Fac. X” „ „ 104,—

franco wal Rotterdam, doch exclusief oorlogsriscio verloading vóór 30 April, waren verkocht, vroeg men op het laatst der week voor „L.P.C.S. Prime” of „Montevideo Fomo” f 117¹/₄; op dezelfde condities.

Oleo-Stearine. Noord-Amerikaansche. In het begin der week werden gedaan 20 Tons „Prime” tot f 97¹/₂ franco wal Rotterdam, exclusief oorlogsriscio. Thans vraagt men f 103,—; een bod van f 97¹/₂ werd hiervoor geweigerd.

Neutrallard stijgend. De offerten luidden deze week f 138,— en naderhand f 144,— franco wal Rotterdam, exclusief oorlogsriscio.

Katoenzaadolie zonder offerten. De notering voor aflading (Boterolie) is ongeveer f 101,— c.i.f. hier. Loco is uitverkocht.

Geraffineerd Cocosvet. Notering onveranderd, f 93,— voor prompte levering.

COPRA.

In den toestand van de markt kwam ook deze week niet veel verandering, daar in Indië nog steeds geen nieuwe vrachtcontracten kunnen worden gesloten.

De markt te Londen blijft flauw gestemd.

Ceylon cif. Londen £ 43.10.— en cif. Marseille £ 49.—

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

10 Maart 1917..	f 48 ¹ / ₈ nom.	} N.O.T.-condities:
3 „ 1917..	— nom.	
10 Maart 1916..	„ 42	
10 Maart 1915..	„ 60	
20-25 Juli 1914..	„ 28 ³ / ₄	

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

12 Maart 1917. Het ingrijpen der regeeringen op scheepvaartgebied houdt aan. Van de Vereenigde Staten kwam bericht, dat Amerikaansche vaartuigen niet meer naar het buitenland verkocht mogen worden, en dat wettelijke bepalingen overwogen worden teneinde de voor buitenlandsche rekening in aanbouw zijnde schepen voor Amerika te behouden.

Van Deutsche zijde werd verzekerd, dat neutrale schepen in de vrijgelaten vaargeul van Nederland naar Noorwegen van af 15 dezer veilig voor Deutsche aanvallen zouden zijn. Er wordt thans overwogen, of, en zoo ja, wanneer de in Nederland tot vertrek gereed liggende schepen zee zullen kiezen. De scheepvorderingswet kwam inmiddels in werking.

Overigens bleven berichten betreffende de scheepvaart uit, zoodat een algemeen overzicht deze week niet gegeven kan worden.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
5/10 Maart 1917	—	—	—	—	—	—
26 Febr./3 Mt. 1917	—	—	—	30/-	—	—
6/11 Maart 1916	—	—	f 12,50	16,6	f 85,—	150/-
8/13 Maart 1915	—	—	10/-	11/-	70/-	65/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
5/10 Maart 1917..	—	—	—	—
26 Febr./3 Maart 1917..	—	—	—	—
6/11 Maart 1916..	—	—	—	500/-
8/13 Maart 1915..	—	—	—	225/-
Juli 1914..	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao-Middlesbro'	Carthage-Middlesbro'	Griekenland-Middlesbro'	Pcti-Middlesbro'
5/10 Maart 1917..	—	—	—	—
26 Febr./3 Maart 1917..	35/4	77/6	—	—
6/11 Maart 1916..	25/6	23/-	—	—
8/13 Maart 1915..	15/4 ¹ / ₂	15/6	—	—
Juli 1914..	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
5/10 Mrt. 1917	—	—	—	—	—	—
26 Febr./3 Mrt. 1917	51/-	101/3	—	—	—	—
6/11 Mrt. 1916	fr 60,—	90/6	95/-	55/-	f 6,—	—
8/13 Mrt. 1915	„ 21,50	32/6	30/-	32/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
5/10 Maart 1917..	—	—	—	—
26 Febr./3 Maart 1917..	235/-	—	—	—
6/11 Maart 1916..	132/6	175/-	—	130/-
8/13 Maart 1915..	60/-	80/-	85/-	52/-
Juli 1914..	14/6	16/3	25/-	22/3

¹) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

BINNENVRACHTEN.

De aanvoer in de zeehavens blijft nog zeer gering; aan de schippersbeurs werden dan ook zoo goed als geene zaken gedaan. In de afgelopen week werden de navolgende vrachten goteerd:

- ledig naar Ruhrhavens sleepen om daar kolen te gaan laden voor Nederland; vracht f 1,60 à f 1,70 per ton (= 1000 Kos.) met vrij heen en weer sleepen; te laden kwantum ca. 500 à 600 tons.
- ledig naar Luik sleepen om daar kolen te gaan laden voor Rotterdam; vracht f 4,50 per Last (= 2000 Kos.) met vrij sleepen naar en van Maastricht.
- slechts een enkele partij ijzer werd naar de Ruhr geladen voor f 0,70 per Last (= 2000 Kos.)
- slechts enkele partijen voor het binnenland werden geladen, o.m.:
Rotterdam-Gorinchem 200 Last suiker à f 1,10 per Last;
Rotterdam-Vlaardingen 250 Last suiker à f 0,95 per Last.
- daar de verscheppingen naar den Rijn zeer gering zijn, bepaalde het sleepen zich voornamelijk tot het ledig naar de Ruhrhavens sleepen van de sleepschepen en was het sleepertarief ongeveer f 0,35 boven het f 0,50 tarief.

ADVERTENTIËN

INCASSO-BANK

AMSTERDAM-ROTTERDAM-ALMELO

Volgestort Kapitaal f 10.000.000,—

Reserve f 1.564.000,—

KANTOOR TÈ ROTTERDAM, LEUVEHAVEN 103

NEDERLANDSCHE GRONDBRIEFBANK

HEERENGRACHT 495, AMSTERDAM

5 pCt. Obligatiën (Grondbrieven) tegen Beurskoers
Gecertificeerd door de Centrale Trust-CompagnieVerkrijgbaar in stukken van f 2500,—, f 1000,—, f 500,— en f 100,—
op elk goed effectenkantoorJ. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

GEBROEDERS CHABOT
ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Verkoop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e. a. verzekeringen van elken aard.

Vaderlandsche Administratie en Trustmaatschappij

's-Gravenhage, Frankenslag 81, Tel. Schev. 1448

RAAD VAN BEHEER:

Mr. J. VAN KUYK, Advocaat en Procureur te 's-Gravenhage, Voorzitter.
Mr. O. B. W. DE KAT, Advocaat en Procureur te 's-Gravenhage, Secretaris.
L. VAN SPLUNDER Jr., Commissionnair in Effecten, Lid der firma J. van Splunder te Sliedrecht.
Mr. JAC. KAMPSTRA, Advocaat en Procureur te Sliedrecht.
Administrateur: JOH. E. VAN KOETSVELD, Accountant, Lid van het Ned. Inst. van Acc., Rotterdam.

Belast zich met het voeren van administraties en het uitoefenen van accountants-contrôle; de uitgifte van certificaten; het toezicht op de naleving van leeningsvoorwaarden en alle andere trustwerkzaamheden.

LAPIDOTH & VIS
ASSURANTIËN

De Ruyterkade 124, Amsterdam

belasten zich met het plaatsen van alle assurantiën, speciaal

TRANSPORT-, MOLEST- EN BRAND-
VERZEKERINGEN**DIRKZWAGER'S SCHEEPSAGENTUUR**

MAASSLUIS EN HOEK VAN HOLLAND

Belasten zich met het rapporteeren van schepen en het behandelen van scheepszaken op den Nieuwen Waterweg

NIEUWE BERGING-MAATSCHAPPIJ

MAASSLUIS

Contracteeren voor het bergen van gezonken schepen en ladingen, op de rivieren en buitengaats; belasten zich met het instellen van duikeronderzoek, enz. enz.

Haarlemsche Bankvereniging

HAARLEM

AALSMEER, BEVERWIJK, HILLEGOM
HOOFDDORP, LISSE, IJMUIDEN

Volgestort Kapitaal en Kapitaal-reserve f 3.750.000,—

WEISE & Co. ROTTERDAM
AMSTERDAM

Import van en Handel in

OVERZEESCHE PRODUCTEN

speciaal RUBBER, GUTTA-PERCHA en BALATA

UNIE BANK

voor

Nederland en Koloniën

AMSTERDAM

BATAVIA - SOERABAYA

VAN RIJN & Co

UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
VAN DE UTRECHTSCHER

FIJNE TAFELMOSTERD

Algemeen Adresboekvan Nederland en
Nederlandsch-Indië

ten dienste van

Landbouw, Nijverheid en Handel

Prijs f 12,50

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij
NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ. R'DAM

PIERSON & Co.
AMSTERDAM

BOISSEVAIN & Co.
NEW YORK

FINANCIEREN IN- EN EXPORT. — BEHANDELEN VERSCHEPINGS- EN ANDERE DOCUMENTEN.
BEZORGEN OPSLAG, VERSCHEPING EN ASSURANTIE VAN GOEDEREN.
FOURNEEREN EN INCASSEEREN WISSELS OP ALLE PLAATSEN IN DE VER. STATEN EN CANADA.
OPENEN REKENING-COURANT MET RENTE-VERGOEDING.

PH^S VAN OMMEREN REEDER, CARGADOOR, EXPEDITEUR,
ROTTERDAM ASSURANTIE

AGENT VAN STOOMVAARTLIJNEN NAAR: AUSTRALIË EN NIEUW-ZEELAND, CHINA EN JAPAN,
BRITSCH-INDIË, ZUID-AFRIKA, CHILI EN PERU, MEXICO, WEST-INDIË,
LONDON, LIVERPOOL, MANCHESTER, SOUTHAMPTON EN CORK.

PHS. VAN OMMEREN (LONDEN) LTD, LONDEN
THE PH. VAN OMMEREN CORP'N OF NEW YORK, NEWYORK

VAN ES & VAN OMMEREN, AMSTERDAM
COMPTOIR MARITIME ANVERSOIS, ANTWERPEN

Holland-Canada Hypotheekbank — 's-Gravenhage

Uitstaand bedrag Pandbrieven ruim f 12.500.000,—

5 pCt. Pandbrieven tegen den koers van 99¹/₂ pCt.

Eerste Nederlandsche Hypotheekbriefbank

's-GRAVENHAGE — LANGE VIJVERBERG 9

Geeft af 4¹/₂% en 4% Algemeene Hypotheekbrieven
tegen beurskoers.

WERKSPoor, AMSTERDAM

Land- en Scheeps-Machines - Dieselmotoren
Installatiën voor Suikerfabrieken - Polderbemalingen
Ijzerconstructiën

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT PETROGRAD
Telegramadres: NEDRUSBANK

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-
courant, en verricht alle soorten wissel- en bankzaken

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van
de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ
de TWENTSCHE BANK

zoomede tot de heeren HOPE & Co., Amsterdam
„ „ LIPPMANN ROSENTHAL & Co., „
„ „ R. MEES & ZONEN, Rotterdam

Gebr. STORK & Co.

HENGELO (O.)

Telegram-Adres:

MACHINEFABRIEK HENGELO

Telefoon Interc. Nos. 4-76-154

MACHINEFABRIEK

STORK-STUMPF

Gelijkstroom-Stoommachines

STOOMTURBINES

Systeem Zoelly

Suikerfabriek-Installatiën

Centrifugaalpomp